

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DE LITERE
DEPARTAMENTUL LITERATURĂ UNIVERSALĂ ȘI COMPARATĂ
ȘI FILOLOGIE RUSĂ

CURRICULUM

la disciplina

Literatura universală din secolul al XIX-lea (II)

Ciclul I, Licență

AUTOR:

Natalia Sporîș, dr., conf. univ.

APROBAT

la ședința Departamentului

din „28” august 2025

proces-verbal nr. 1

Șef Departament C. Grossu-Chiriac, dr., conf. univ.

APROBAT

la ședința Consiliului Facultății

din „28” septembrie 2025

proces-verbal nr. 1

Decan_Ludmila Usatâi

Chișinău 2025

PRELIMINARII

Modulul „**Literatura universală din secolul XIX(II)**” are ca scop formarea unui ansamblu de cunoștințe, aptitudini, atitudini și valori pentru a le oferi studenților o cunoaștere a etapelor, concepțiilor, problemelor și valorilor literaturii engleze și universale din această perioadă. Destinația modulului constă în formarea competențelor profesionale care le-ar permite să formuleze judecăți critice și de valoare asupra fenomenelor culturale, sociale și politice din trecut și din prezent. De asemenea, este destinat formării unei viziuni sistemice și poliaspectuale asupra literaturii engleze și universale din perioada studiată. Având ca scop principal familiarizarea studenților cu valorile fundamentale ale literaturii din a doua jumătate al secolul al XIX-lea, se va orienta atât spre evidențierea caracterului evolutiv al procesului literar, cât și spre reliefaarea trăsăturilor discursului literar, caracteristic fiecărei epoci în parte. O atenție considerabilă se va acorda confluențelor literaturii cu celelalte arte pentru a forma o imagine globală asupra culturii. Prelegerile și seminarele vor avea un caracter preponderent formativ, stimulând spiritul critic al studenților, ajutându-i să-și elaboreze propriile concepții estetice și axiologice.

Disciplina **Literatura universală din secolul XIX (II)** are statut fundamental în cadrul pachetului curricular la *Domeniul de formare profesională– 0231 Studiul limbilor, următoarele specialități: 0231.3 Traducere și interpretare. Limba engleză și franceză, Limba engleză și germană, Limba engleză și italiană, 0231.2 Limba spaniolă și engleză.* Obiectivele principale ale acestui modul sunt orientate spre lectura obligatorie a celor mai reprezentative texte ale literaturii engleze și universale din secolul al XIX (II) și ale literaturii critice recomandate, urmărindu-se formarea capacității de a comenta o operă literară sau anumite aspecte ale acesteia, accentul punându-se pe specificitatea textelor din realism, naturalism, parnasianism, decadentism, pe familiarizarea studentului cu cele mai importante direcții și tendințe, genuri și specii literare, elemente de metrică și strofică, precum și pe formarea competențelor de a integra un fenomen literar sau o operă concretă în contextul istoric și cultural prin conexiuni interdisciplinare (istorie, politică, filosofie, arte etc.), pe lărgirea și completarea cunoștințelor de teorie literară. De asemenea, modulul își propune formarea competențelor culturale, analitice și comunicaționale trans-disciplinare, centrate pe dezvoltarea multilaterală a personalității studentului și pe eficientizarea capacităților lui în câmpul muncii.

Disciplina „**Literatura universală din secolul al XIX-lea (II)**” este destinată studenților anului II, ciclul I, licență și este predată în limbile română/rusă. Curriculum-ul la această disciplină poate fi consultat și utilizat pentru a facilita înțelegerea obiectivelor, unităților de conținut, competențelor profesionale, strategiilor didactice și de evaluare, precum și a bibliografiei la curs.

Beneficiarii curriculumului sunt, în termen scurt, studenții și în termen lung, viitorii angajați, angajatorii și societatea.

În caz de necesitate, orele se vor desfășura online și mixt, pe platformele MOODLE, Zoom, Google Meet ș.a.

I. ADMINISTRAREA MODULULUI

Forma de învățământ	Codul unității de curs/modulului	Denumirea unității de curs/modulului	Responsabil de unitatea de curs/modulului	Semestrul	Ore						Evaluarea	Nr. de Credite	
					Total	Contact direct			FPPU*	Studiu individual			
						C	S	L		asin cron*			indivi dual
cu frecvență	F.04.O. 28	Literatura universală din secolul XIX (II)	Sporiș Natalia dr., conf. univ.	IV	120	26	26			68	E	4	
cu frecvență redusă													
la distanță													
cu frecvență dual													

II. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

N r. d/ o	Unități de conținut	Ore														
		Curs				Seminar				FPPU	Studiu individual					
		Cu frecvență	f/r	La distanță	dual	Cu frecvență	f/r	La distanță	dual	dual	Cu frecvență	f/r		La distanță		dual
											asin cron	indivi dual	asin cron	indivi dual		
1.	Contextul socio-cultural și filosofic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea	2				2					4					
2.	Tranziția de la romantism la realism în literatura de la mijlocul sec. al XIX-lea	2				2					4					
3.	Teoria și evoluția realismului. F.Stendhal.	2				2					8					
4.	Afirmarea romanului realist. Balzac și modelul narativ obiectivat	2				2					8					
5.	Tematica romanului realist. Realism victorian. C. Dickens.	2				2					8					
6.	Complexitatea conceptuală și tipologică a romanului din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. G. Flaubert	2				2					8					

7.	Naturalismul în literatura din sec. al XIX-lea	2			2					8				
8.	Evoluția genului nuvelă în literatura secolului al XIX-lea. P. Merimee. G. de Maupassant.	2			2					4				
9.	Estetismul. Variante națională. Parnasianismul. Prerafaelism. Opera lui Oscar Wilde	2			2					4				
10.	Ch. Baudelaire – precursor al decadentismului și simbolismului. Simbolismul.	2			2					4				
11.	Neoromantismul. Versiuni naționale.	2			2					4				
12.	Dramaturgia în a doua jumătate a secolului al XIX-lea	2			2					4				
Total		26			26					68				

III. COMPETENȚE GENERALE, PROFESIONALE ȘI REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

COMPETENȚE GENERALE (CG)	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII (RI) Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CG 1. Comprehensiunea informației din domeniul filologic	1. identifica formele și valorile lingvistice pentru a asigura comprehensiunea informației din domeniul filologic; 2. determina raportul dintre elemente lingvistice pentru a stabili relevanța informației;
CG 2. Procesarea informației relevante pentru domeniul filologic	3. analiza datele și informația identificată, procesând informația relevantă din domeniul filologic; 4. interpretează informația relevantă pentru a stabili conformitatea cu situația de comunicare profesională;
CG 3. Elaborarea de conținuturi informative și de comunicare specializată	5. produce conținutul informativ structurat pentru adecvarea la situația de comunicare;
CG 4. Prezentarea informației adaptate publicului-țintă	7. sintetizează conținutul, în baza elementelor convergente și divergente informațional; 8. transmite informația, adaptând-o la

	finalitățile și contextul de comunicare;
CG 5. Medierea informației în domeniul filologic	9. explica conceptele, ideile și teoriile din domeniul de competență profesională, asigurând medierea informației în domeniul filologic; 10. reformula mesaje în context profesional în vederea realizării unei comunicări eficiente;
CG 6. Transpunerea mesajului din perspectiva culturală	11. facilita dialogul inter-/ pluricultural, transpunând mesajul din perspectiva culturală; 12. valorifica modele culturale în diverse situații de comunicare.
COMPETENȚE PROFESIONALE (CP)	REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII (RI) Absolventul/candidatul la atribuirea calificării poate:
CP 1. Comprehensiunea informației adaptată necesităților și contextului fiecărei situații de comunicare	13. determina structurile lingvistice în limba sursă și limba țintă pentru a asigura comprehensiunea informației în ambele limbi;

IV. UNITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

LITERATURA UNIVERSALĂ

CURS

Tema 1. Contextul socio-cultural și filosofic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13		
Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>revoluție industrială, revoluție burgheză, expansiune colonială, materialism dialectic, pozitivism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> Situația social-politică și istorică: <ul style="list-style-type: none"> - consecințele revoluțiilor industriale, 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - distinge principalele evenimente social-politice din a doua jumătate a sec. al XIX-lea; - menționează sistemele filosofice din această perioadă; - indică principalele curente literare din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și reprezentanții lor; - cunoaște sursele bibliografice de referință ale cursului. 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, distinge principalele evenimente social-politice, teorii științifice, sisteme filosofice și evenimente culturale care au condiționat</p>

<ul style="list-style-type: none"> - revoluțiile burgheze din anii 1848-1849, - expansiunea colonială, - cucerirea independenței mai multor țări din Europa și America; • Sisteme filosofice: <ul style="list-style-type: none"> - materialismul dialectic, - liberalismul, - socialismul, - conservatorismul; • Progresul științelor; pozitivismul; • Procesul literar: <ul style="list-style-type: none"> - realismul, - naturalismul, - parnasianismul, - simbolismul, - estetismul, - decadentismul; • Jurnalismul și literatura artistică. 	<p>-examinează impactul evenimentelor social-politice din această perioadă asupra dezvoltării literaturii;</p> <p>- argumentează rolul progreselor științei în schimbarea viziunii despre lume, reflectate în operele artistice;</p> <p>-determină influența jurnalismului asupra dezvoltării literaturii din a doua jumătate a sec. al XIX-lea.</p> <p>-evaluează elementele de continuitate și de inovație, raportate la realism.</p> <p>- apreciază influența pozitivismului asupra procesului de formare a sistemelor artistice din a doua jumătate a sec. al XIX-lea;</p> <p>- elaborează un punct de vedere propriu despre materialismul dialectic și socialismul și rolul acestor sisteme de gândire în determinarea orientării tematice a literaturii din a doua jumătate a sec. al XIX-lea.</p>	<p>dezvoltarea realismului, compară realismul cu curente literare din secolele precedente, comentează sistemul de valori ale realismului, raportându-le la modelele de gândire contemporane, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
<p>Tema 2. Tranziția de la romantism la realism în literatura de la mijlocul sec. al XIX-lea.</p> <p>Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13</p>		
<p>Cunoștințe/unități de conținut</p>	<p>Abilități</p>	<p>Responsabilitate și autonomie</p>
<p>Termeni-cheie: <i>romantism, realism, realism romantic, personaj literar, conflict, tehnici artistice.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statutul romantismului la mijlocul secolului al XIX-lea; • Raportul <i>romantism – realism:</i> 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoaște particularități ale romantismului în literatură; - menționează trăsături ale realismului; - cunoaște esența lucrării teoretice "Racine și Shakespeare" de Stendhal; - definește noțiunea de tranziție literară. 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, comentează trăsături ale realismului; compară romantismul și realismul, caracterizează particularitățile</p>

<p>- momente comune, - diferențe conceptuale;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noțiunea de <i>realism romantic</i>; • Romantismul în opera lui <p>- Stendhal, - Dickens, - Ch. Bronte, - P. Merimee ș.a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romantismul în aprecierea lui Stendhal, Balzac ș.a. 	<p>- compară romantismul și realismul la nivel de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - concepție despre existență, - trăsături ale personajului, - conflict al operei, - tehnici artistice etc.; <p>- caracterizează particularitățile realismului romantic;</p> <ul style="list-style-type: none"> - descoperă elemente ale romantismului în opera lui Stendhal, Dickens; <p>- explică corelația <i>obiectiv - subiectiv</i> în creația lui Stendhal, Dickens, Ch. Bronte, P. Merimee;</p> <ul style="list-style-type: none"> - comentează coexistența elementelor romantismului și realismului în opera scriitorilor de la mijlocul sec. al XIX-lea. 	<p>realismului romantic; comentează coexistența elementelor romantismului și realismului în opera scriitorilor de la mijlocul sec. al XIX-lea, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	---	--

Tema 3. Teoria și evoluția realismului. F. Stendhal.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>realism, realism renașcentist, realism iluminist, realism critic, realism socialist, tipizare, determinism, istorism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contextul cultural al constituirii realismului; • Acreditarea termenului "realism"; • Tipuri de realism: <ul style="list-style-type: none"> - realism renașcentist, - realism iluminist, - realism romantic, - realism critic, - realism socialist; • Raportul realism – clasicism. Lucrarea 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definește noțiunea de realism; - descrie principalele evenimente culturale care au contribuit la acreditarea termenului "realism"; - distinge baza filosofică a realismului; - recunoaște principiile estetice ale realismului; - indică genurile și speciile literare, cultivate în realism; - distinge manifestări ale realismului în alte domenii ale artei. - caracterizează concepția despre existență a realismului, raportând-o la condițiile social-politice și culturale ale timpului; - analizează, apelând la exemple din operele artistice, trăsăturile 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică premisele apariției și argumentul teoretic, distinge baza filosofică a realismului; caracterizează concepția despre existență a realismului, raportând-o la condițiile social-politice și culturale ale timpului; compară realismul și clasicismul, având ca suport teoretic lucrarea "Racine și</p>

<p>teoretică ”Racine și Shakespeare” de Stendhal;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Baza filosofică a realismului; • Imaginea realității; • Personajul realist; • Conceptul de obiectivitate; • Tipizarea în realism; • Determinismul realist; • Istorismul; • Importanța detaliului; • Idealul realist; • Realismul în alte domenii ale artei. 	<p>personajului realist;</p> <ul style="list-style-type: none"> - compară realismul și clasicismul, având ca suport teoretic lucrarea ”Racine și Shakespeare” de Stendhal; - analizează conceptul de obiectivitate în realism; - caracterizează principiul tipizării în realism. - apreciază, ilustrând prin exemple din operele citite, raportul ”individ – societate” în literatura realistă; - comentează sistemul de valori ale realismului, raportându-le la modelele de gândire contemporane; - propună un ansamblu de relații între personajul realist din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și omul contemporan. 	<p>Shakespeare” de Stendhal; apreciază, ilustrând prin exemple din operele citite, raportul ”individ – societate” în literatura realistă, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplicacunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	--

Tema 4. Afirmarea romanului realist. Balzac și modelul narativ obiectivat.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>Balzac, model narativ, Comedia umană, structură, studii, scene, Gobsec.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul și concepția ”Comediei umane”; • Decodificarea titlului ”Comedie umana”; • Structura ”Comediei umane”; • Prefața la ”Comedia umană” – program al artei realiste; • Modelul narativ balzacian; • ”Gobsec” și discursul teoretic 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoaște esența ”Comediei umane”; - reproducă structura ”Comediei umane”; - numește particularitățile modelului narativ balzacian. - determină, argumentând prin exemple din operele citite, trăsăturile personajului balzacian; - demonstrează apartenența la realism a romanelor lui Balzac; - argumentează necesitatea divizării în <i>studii</i> și <i>scene</i> a ”Comediei umane”; - argumentează prin exemple din operele citite compararea, realizată de Balzac, a lumii 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică esența și structura ”Comediei umane”; demonstrează argumente din operele citite, trăsăturile personajului balzacian, comentează, inclusiv cu referire la ”Divina comedie” de Dante, semnificația titlului ”Comedia umană”; dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei</p>

balzacian.	oamenilor cu lumea animalelor. - comentează, inclusiv cu referire la ”Divina comedie” de Dante, semnificația titlului ”Comedia umană”; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: ”Balzac – secretarul societății franceze”.	comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.
------------	--	---

Tema 5. Tematica romanului realist. Realism victorian. C. Dickens.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>realist, tematica, raportul „individ – societate”, parvenitism, criză, revoltă, burghezie.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conjunctura social-politică în a doua jumătate a sec. al XIX-lea; • Varietatea tematică a romanului realist: <ul style="list-style-type: none"> - moravurile societății burgheze (<i>Balzac, Maupassant, Flaubert, Thackeray</i> ș.a.), - formarea și afirmarea personalității. <p>Marile speranțe și iluziile pierdute (<i>Stendhal, Balzac, Flaubert, Dickens, Dostoievski</i>),</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea femeii (<i>Flaubert, Thackeray, Ch. Bronte, L. Tolstoi</i>), - tema banului în societatea burgheză (<i>Balzac, Flaubert</i>), - tema parvenitismului (<i>Stendhal, Balzac, Maupassant, Flaubert</i>, 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - distinge registrul tematic al romanului realist; - descrie contextul social al apariției celor mai reprezentative romane; - definește rolul detaliului în accentuarea tematicii romanului realist. - compară prezentarea femeii în romanele lui Flaubert (”Doamna Bovary”), L. Tolstoi (”Anna Karenina”), W. Thackeray (”Bâlcii deșertăciunilor”); - analizează modul de interpretare a temei responsabilității individuale și sociale în situații de criză în romanul de factură realistă; - compară modul de interpretare a temei revoltei individului în literatura țărilor din Vestul și Estul european (Dostoievski ”Crimă și pedeapsă”, Stendhal ”Roșu și negru”); - caracterizează tema destinului copilului în societatea burgheză, pornind de la romanele lui Dickens. 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică contextul social al apariției celor mai reprezentative romane; rolul detaliului în accentuarea tematicii romanului realist, argumentează prin exemple din operele citite compararea modul de interpretare a temei revoltei individului în literatura țărilor din Vestul și Estul european (Dostoievski ”Crimă și pedeapsă”, Stendhal ”Roșu și negru”), caracterizează tema destinului copilului în societatea burgheză, pornind de la romanele lui Dickens, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei</p>

<p><i>Thackeray</i>), - destinul copilului în societate (<i>Dickens</i>, <i>Dostoievski</i>, <i>Twain</i>), - revolta individului; crima, suicidul: cauzele și consecințele lor morale și sociale (<i>F. Dostoievski</i>, <i>O. Wilde</i>, <i>G. Flaubert</i>).</p>	- comentează tema parvenitismului/a banului în literatura realista din sec. al XIX-lea și în societatea contemporană; - apreciază interpretarea temei "visului american" la hotarul secolelor XIX –XX și în condițiile realității contemporane.	comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.
---	--	---

Tema 6.Complexitatea conceptuală și tipologică a romanului din a doua jumătate a sec. Al XIX-lea. G. Flaubert.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse:RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie:estetică, impersonalitate, realism, naturalism, bovarism, „artă pentru artă”.</p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principiile estetice flaubertiene; • Conceptul de impersonalitate; • Cultul perfecțiunii stilistice; • Franța la mijlocul secolului al XIX-lea: revoluția burgheză, lovitura de stat, al Doilea Imperiu – fundalul social-political romanului "Doamna Bovary"; • Romanul "Doamna Bovary": - polemica în jurul publicării, - subtitlul: "Moravuri de provincie", - imaginea realității franceze din anii 50 ai sec. al XIX-lea, - galeria personajelor tipice, - noțiunea de <i>bovarism</i>; • Critica idealului romantic în romanul 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - distinge specificul discursului teoretic flaubertian; - descrie conceptul de impersonalitate în literatură. - definește noțiunea de <i>bovarism</i>; - ilustrează tehnica artistică a impersonalității prin exemple din romanul "Doamna Bovary"; - compară tema parvenitismului la Flaubert, Stendhal și Balzac, argumentând unicitatea Emei Bovary în comparație cu celelalte personaje (Rastignac, Goriot, Vautrin, Julien Sorel); - demonstrează că prin intermediul Emei Bovary Flaubert a reprodus falimentul idealului romantic în societatea burgheză; - descoperă elemente ale naturalismului în opera lui Flaubert. - comentează conceptul de bovarism cu referire la modelele de gândire și comportament ale societății contemporane; 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște specificul discursului teoretic flaubertian; descrie conceptul de impersonalitate în literatură; compară, din operele citite,tema parvenitismului la Flaubert, Stendhal și Balzac, argumentând unicitatea Emei Bovary în comparație cu celelalte personaje (Rastignac, Goriot, Vautrin, Julien Sorel), comentează conceptul de bovarism cu referire la modelele de gândire și comportament ale societății contemporane, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica</p>

<p>”Doamna Bovary”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flaubert – precursor al naturalismului; • Opera lui Flaubert și conceptul de ”artă pentru artă”. 	<p>- comentează rolul romanului ”Doamna Bovary” în afirmarea realismului ca sistem artistic.</p>	<p>cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	--	---

Tema 7. Naturalismul în literatura universală din secolul al XIX-lea.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>naturalism, pozitivism, știință, observație, obiectivism absolut, determinism biologic, fiziologie, teme interzise, temperament.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprezentanți, opere, argument teoretic • Baza filosofică a naturalismului • Perioade de constituire a naturalismului • Trăsături ale naturalismului: - obiectivismul absolut, - apropierea literaturii de știință, - determinismul biologic, - recursul la documente și probe, - proiectarea ”naturii” asupra socialului, - ”stilul secundelor”. • Concepția despre om ca ființă biologică; înlocuirea caracterului 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanți, opere și lucrări teoretice ale naturalismului; - definește noțiunea de naturalism; - menționează premisele apariției naturalismului; - indică perioadele de constituire a naturalismului; - recunoaște principalele caracteristici ale naturalismului în literatură. - compară realismul și naturalismul, determinând trăsături comune și deosebiri; - compară naturalismul francez cu cel german; - demonstrează contribuția lui E. Zola și G. de Maupassant la afirmarea romanului naturalist; - comentează rolul lui E. Zola în dezvoltarea naturalismului francez și universal. - compare realismul și naturalismul la nivel de: <ul style="list-style-type: none"> • argument filosofic, • imagine a societății, • personaj literar, 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, indică premisele apariției, argumentul științific și filozofic, precum și perioadele de constituire și dezvoltare a naturalismului, distinge și comentează principalele trăsături ale naturalismului în literatură, demonstrează contribuția a lui E. Zola și G. de Maupassant la afirmarea și dezvoltarea naturalismului francez și universal, analizează, cu argumente din operele citite, registrul tematic al literaturii naturaliste, propune un punct de vedere propriu despre</p>

<p>prin temperament, instinct; tendința spre patologic;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raportul ”realism – naturalism” • Caracterul inovator al naturalismului • E. Zola – teoretician și reprezentant al naturalismului; • ”Romanul experimental” de E. Zola - lucrare doctrinară a naturalismului; • Naturalismul german și opera lui G. Hauptmann • teme ale naturalismului german. • dramă de G. Guptman „Weavers” 	<ul style="list-style-type: none"> • preferințe tematice, • determinism social/biologic, • cercetare analitică/receptare empirică; <p>-demonstrează interacțiunea elementelor realismului și naturalismului într-o operă citită</p>	<p>naturalism ca sistem literar, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	--	--

Tema 8. Evoluția genului nuvelă în literatura secolului al XIX-lea. P. Merimee. G. de Maupassant.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse:RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie:<i>nuvelă, elipsă, obiectivism, naturalism, fiziologism, simbolism, psihologism, lirism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istoria și teoria genului nuvelei • Reprezentanți, opere, argument teoretic • Baza filosofică a pozitivismului și naturalismului 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanții genului nuvelă în literatura realismului; - indică inovațiile lui P. Merimee în genul nuvelilor; - indică inovațiile lui G. de Maupassant în genul nuvelilor - menționează spectrul tematic al nuvelilor lui G. de Maupassant; - demonstrează contribuția lui P. Merimee la dezvoltarea genului nuvelă; - comentează rolul mediului etnocultural în formarea 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, indică inovațiile lui P. Merimee și G. de Maupassant în genul nuvelilor; demonstrează contribuția a lui P. Merimee și G. de Maupassant la dezvoltarea genului nuvelă, analizează, cu</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Transformarea genului nuvelei în creație lui P. Merimee • Mediul etnocultural în nuvelele lui P. Merimee • Carmen, nuvele corsicane • Genul nuvelei în operele lui G. de Maupassant • Raportul ”realism – naturalism” • G. de Maupassant și naturalismul; • G. de Maupassant și simbolismul; 	<p>personajelor din nuvelele lui P. Merimee;</p> <ul style="list-style-type: none"> - demonstrează gama tematică de nuvele a lui G. de Maupassant, folosind exemple concrete; - argumentează, folosind exemple specifice, teza că personajele din nuvelele a lui P. Merimee sunt determinate de mediul etnocultural; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: Caracter și mediu etnocultural în nuvelele a lui P. Merimee; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: război și dragoste în nuvele a lui G. de Maupassant. 	<p>argumente din operele citite, rolul mediului etnocultural în formarea personajelor din nuvelele lui P. Merimee, demonstrează gama tematică de nuvele a lui G. de Maupassant, folosind exemple concrete, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	--

Tema 9. Estetismul. Variante națională. Parnasianismul. Prerafaelism. Opera lui Oscar Wilde

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: parnasianism, estetism, prerafaelism, autonomia artei, conceptul de frumos, raportul „frumos – moral”, sugestie, paradox, hedonism, „artă pentru artă”.</p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precursori, reprezentanți, opere • Premisele apariției: <p>- în plan social-istoric,</p> <p>- în plan literar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prerafaelismul și estetismul; 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanți, opere și lucrări teoretice ale parnasianismului; - cunoaște semantica denumirii ”<i>parnasianism</i>”; - numește precursori, reprezentanți, opere artistice și lucrări teoretice ale estetismului; - definește conceptul de estetism; - distinge particularitățile estetismului ca fenomen literar și artistic; - menționează date din biografia umană și cea de creație a lui O. Wilde; - argumentează, cu exemple din poeziile citite, apartenența parnasianismului la ”artă pentru 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, distinge și comentează principiile estetice ale parnasianismului, demonstrează contribuția lui Th. Gautier și Leconte de Lisle la dezvoltarea parnasianismului, definește conceptul de estetism, recunoaște premisele apariției și argumentul filozofic al estetismului, caracterizează concepția <i>artă pentru</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • Argumentul filosofic al estetismului • Viața și opera lui Oscar Wilde • Trăsături ale estetismului: <ul style="list-style-type: none"> - cultul Frumosului și promovarea artei pure, - declararea autonomiei valorii estetice, - depășirea barierelor tematice, - afirmarea efectului individual al artei, - accentul pe sugestivitate, paradox, perfecțiunea formei, - elitismul boem ș.a <ul style="list-style-type: none"> • Romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde în paradigma estetismului. • Estetismul și principiul ”artă pentru artă”. 	<p>artă”.</p> <ul style="list-style-type: none"> - compară parnasianismul și romantismul, determinând trăsături comune și deosebiri; - analizează contextul literar de apariție a estetismului; - compară estetismul și preraphaelismul, determinând trăsături comune și deosebiri; - caracterizează concepția ”<i>artei pentru artă</i>” în raport cu estetismul; - explică raportul ”<i>artă – viață reală</i>” în estetism; - descoperă trăsături ale estetismului în romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde. - examinează rolul paradoxului (modului de gândire paradoxal) în viața și opera lui O. Wilde; - evaluează, cu argumente proprii, teza estetismului despre superioritatea frumosului în raport cu categoriile morale; - propune un punct de vedere propriu despre propriu despre categoria frumosului în societatea contemporană. - comentează sistemul de valori al estetismului, raportându-l la sistemul de valori contemporan; 	<p><i>artă</i> cu referire la estetism, compară conceptul de <i>frumos</i> în parnasianism, simbolism și estetism, comentează rolul paradoxului (modului de gândire paradoxal) în viața și opera lui O. Wilde, analizează trăsături ale estetismului în romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde, propune un punct de vedere propriu despre sistemul de valori ale estetismului, raportându-le la cele contemporane, recunoaște trăsături ale estetismului în arta decorativă, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	--

Tema 10. Ch. Baudelaire – precursor al decadentismului și simbolismului. Simbolismul.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
Termeni-cheie: <i>simbolism</i> ,	Studentul: -indică tematica poeziei lui	Absolventul, în mod

<p><i>simbol, vizionarism, sugestivitate, sinestezie, corespondențe, vers liber, muzicalitate, estetica urâtului, interferența artelor, decadentism, "fin-de-siècle", criza valorilor, declin, estetism, atracția pentru maladiv.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opera lui Baudelaire în contextul dezvoltării poeziei europene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea; • estetica urâtului, • Volumul de poezii "Florile răului": structura și tematica; • Oximoronul în "Florile răului"; • Elemente ale romantismului și ale parnasianismului în opera lui Baudelaire; • Baudelaire și simbolismul; • Baudelaire – precursor al poeziei moderniste. • Semnificația termenului "decadentism" • Reprezentanți, opere • Particularități ale decadentismului: <ul style="list-style-type: none"> - caracterul antiacademic, nonconformist - arta ca consecință a crizei generale a valorilor. - tendința spre irraționalitate 	<p>Baudelaire;</p> <ul style="list-style-type: none"> - descrie compoziția volumului "Florile răului"; - definește conceptul de <i>decadentism</i>; - menționează reprezentanți și opere artistice ale decadentismului în mai multe țări; - definește conceptul de simbolism; - distinge principiile estetice ale simbolismului; - definește conceptul de sinestezie; - indică tematica poeziei simboliste. <ul style="list-style-type: none"> - analizează rolul simbolului în literatură; - explică principiul corespondențelor în simbolism; - explică esența sugestivității în simbolism; - caracterizează conceptul de "estică a urâtului", promovat de Baudelaire în volumul de poezii "Florile răului"; - descoperă în poezia lui Baudelaire elemente ale romantismului și ale parnasianismului; - analizează decadentismul ca perioadă de tranziție de la romantism spre modernism; - explică, cu argumente din operele citite, negarea moralei tradiționale și a valorilor comune în decadentism; - evaluează impactul simbolismului asupra poeziei moderniste din secolul XX; - aprecieze creația lui Baudelaire ca premergătoare simbolismului și 	<p>autonom și responsabil, definește conceptul de decadentism și simbolism, identifică simptomele sfârșitului de secol ca sfârșit de lume în arta decadentă percepută ca produs al crizei generale a valorilor, indică premisele apariției decadentismului, inclusiv ca tranziție de la romantism spre modernism, comentează, cu exemple din operele citite, trăsături ale decadentismului, recunoaște argumentul teoretic, contextul cultural și social-istoric de apariție a simbolismului, distinge și comentează principiile estetice, tehnicile artistice și tematica poeziei simboliste, explică estetica urâtului, principiul corespondențelor și esența sugestivității în simbolism, determină rolul lui Baudelaire în dezvoltarea simbolismului francez și universal, comentează interferența artelor în</p>
--	--	---

<p>(decadentismul și psihanaliza) și misticism,</p> <ul style="list-style-type: none"> - cultul frumuseții artificiale <ul style="list-style-type: none"> • Precursori, reprezentanți, opere ale simbolismului • Argumentul teoretic al simbolismului • Premisele apariției • Principiile estetice ale simbolismului • registrul tematic al simbolismului 	<p>poeziei moderniste</p> <ul style="list-style-type: none"> - propune o opinie proprie despre estetica urâtului în simbolism; - comentează interferența artelor în simbolism. 	<p>simbolism, apreciază impactul simbolismului asupra poeziei moderniste din I-a jumătate a sec. XX , dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	--	---

Tema 11. Neoromantismul. Versiuni naționale.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>neoromantism, acțiune, călătorie, tânăr erou, eroism, mare, exotice călătorii îndepărtate.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de neoromanism • Ideologia și estetica neoromanismului • Problema incertitudinii în teoria neoromantismului • Romantismul și neoromanismul • Specificul eroului • Specificul spațiului • Specificul complotului • Neoromanismul ca 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definește conceptul de <i>neoromantism</i>; - menționează reprezentanți și opere artistice ale neoromantismului în mai multe țări; - identifică registrul tematic al literaturii neoromantismului. <p>-explică conceptul <i>omul puternic</i> cu aplicare la neoromantismul;</p> <p>- caracterizează contribuția lui R.L.Stevenson la teoria neoromanismului;</p> <p>- caracterizează contribuția lui R. Kipling la reînnoirea limbii și a spectrului tematic al poeziei engleze;</p> <p>- analizează specificul sistemului de imagine „Cartea Junglei” a lui R.Kipling;</p>	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, definește conceptul de <i>neoromantism</i>, ideologia și estetica neoromanismului; explică conceptul omul puternic cu aplicare la neoromantismul; caracterizează contribuția lui R.L.Stevenson la teoria neoromanismului; caracterizează contribuția lui R. Kipling la reînnoirea limbii și a spectrului tematic al poeziei engleze; comentează</p>

<p>antiteză ideologică și estetică a decadentismului și esteticismului</p> <ul style="list-style-type: none"> • R.L.Stevenson ca teoretician al neoromanismului • Neoromanismul în Anglia, reprezentanți principali • Poezia și proza lui Stevenson, balada Heather Honey și romanul Treasure Island • Marinism a lui J. Conrod • R. Kipling. Poezie și proză. Antiteza dintre Orient și Occident. Tema Indiei • Neoromanismul și detectivul. Creație a lui K. Doyle • M. Gorki și neoromanismul • J. London. Imaginea unui om puternic. Corespondența ideologică a lui F. Nietzsche - J. London 	<ul style="list-style-type: none"> - demonstrează, cu argumente din opere citite, că în imaginile lui R. Kipling este reprezentată simbioza omului natural al lui J. J. Rousseau și supraomul lui F. Nietzsche; - explică specificul romanului maritim al lui D. Conrod; - comentează subiecte moldovenești în nuvelele timpurii M. Gorki; - apreciază rolul lui K. Doyle în formarea genului detectiv literar. - compară imaginea lui S. Holmes cu tradiția imaginii eroului romantismului clasic; - apreciază rolul lui D. London în formarea și popularizarea esteticii neoromantismului literar; - apreciază imaginii unui om puternic în creație lui D. London - evaluează semnificația imaginii supraomului în lucrările neoromantismului 	<p>subiecte moldovenești în nuvelele timpurii M. Gorki; apreciază rolul lui D. London în formarea și popularizarea esteticii neoromantismului literar; evaluează semnificația imaginii supraomului în lucrările neoromantismului demonstrează, cu argumente din opere citite, că neoromanismul este antiteză ideologică și estetică a decadentismului și esteticismului, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	---	--

Tema 12. Dramaturgia în a doua jumătate a sec. al XIX-lea

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>tradiție, inovație, teatrul realist, drama naturalistă, drama simbolistă, drama de idei.</i></p>	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanți ai dramaturgiei din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și opere semnate de ei; - numește tipuri de dramă din 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, identifică trăsăturile caracteristice ale</p>

<p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dramaturgia și celelalte genuri literare în a doua jumătate a sec. al XIX-lea; • Tradiție și inovație; • Teatrul realist; • Specificul dramaturgiei lui A. Cehov; • H. Ibsen și noua concepție dramatică; • Drama de idei. Dramaturgia timpurie a lui B. Shaw; • Drama naturalistă (A. Strindberg, Hauptmann); • Dramaturgia estetismului. Comedii de O. Wilde • Drama simbolistă (M. Maeterlinck). • 	<p>această perioadă;;</p> <ul style="list-style-type: none"> - identifică particularitățile dramaturgiei lui A. Cehov; - indice trăsăturile teatrului lui H. Ibsen. - caracterizează elementele de continuitate și discontinuitate (tradiție/inovație) în dramaturgia europeană din a doua jumătate a sec. al XIX-lea;; - caracterizează ”polifonia dramatică” a teatrului lui Cehov; - demonstrează că H. Ibsen într-adevăr este creatorul dramei moderne; - determină particularitățile dramaturgiei în raport cu celelalte genuri literare; - explică esența dramei de idei, pornind de la piesele lui H. Ibsen; - evaluează rolul teatrului din a doua jumătate a sec. al XIX-lea în formarea dramei moderne. 	<p>diferitelor tendințe literare în opera unor dramaturgi specifici de la sfârșitul secolului al XIX-lea, caracterizează specificul dramaturgiei lui A. Cehov, caracterizează drama de idei a lui B. Shaw; caracterizează dramaturgia estetismului, comentează semnificația comedii lui O. Wilde în istoria comediei mondiale, caracterizează drama simbolistă (M. Maeterlinck), dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	---	--

SEMINARII

<p>Tema 1. Contextul socio-cultural și filosofic în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13</p>		
<p>Cunoștințe/unități de conținut</p>	<p>Abilități</p>	<p>Responsabilitate și autonomie</p>
<p>Termeni-cheie: <i>revoluție</i></p>	<p>Studentul: - distinge principalele evenimente</p>	<p>Absolventul, în mod</p>

<p><i>industrială, revoluție burgheză, expansiune colonială, materialism dialectic, pozitivism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situația social-politică și istorică: <ul style="list-style-type: none"> - consecințele revoluțiilor industriale, - revoluțiile burgheze din anii 1848-1849, - expansiunea colonială, - cucerirea independenței mai multor țări din Europa și America; • Sisteme filosofice: <ul style="list-style-type: none"> - materialismul dialectic, - liberalismul, - socialismul, - conservatorismul; • Progresul științelor; pozitivismul; • Procesul literar: <ul style="list-style-type: none"> - realismul, - naturalismul, - parnasianismul, - simbolismul, - estetismul, - decadentismul; • Jurnalismul și literatura artistică. 	<p>social-politice din a doua jumătate a sec. al XIX-lea;</p> <ul style="list-style-type: none"> - menționează sistemele filosofice din această perioadă; - indică principalele curente literare din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și reprezentanții lor; - cunoaște sursele bibliografice de referință ale cursului. <p>-examinează impactul evenimentelor social-politice din această perioadă asupra dezvoltării literaturii;</p> <ul style="list-style-type: none"> - argumentează rolul progreselor științei în schimbarea viziunii despre lume, reflectate în operele artistice; -determină influența jurnalismului asupra dezvoltării literaturii din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. <p>-evaluează elementele de continuitate și de inovație, raportate la realism.</p> <ul style="list-style-type: none"> - apreciază influența pozitivismului asupra procesului de formare a sistemelor artistice din a doua jumătate a sec. al XIX-lea; - elaborează un punct de vedere propriu despre materialismul dialectic și socialismul și rolul acestor sisteme de gândire în determinarea orientării tematice a literaturii din a doua jumătate a sec. al XIX-lea. 	<p>autonom și responsabil, distinge principalele evenimente social-politice, teorii științifice, sisteme filosofice și evenimente culturale care au condiționat dezvoltarea realismului, compară realismul cu curente literare din secolele precedente, comentează sistemul de valori ale realismului, raportându-le la modelele de gândire contemporane, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
<p>Tema 2. Tranziția de la romantism la realism în literatura de la mijlocul sec. al XIX-lea.</p> <p>Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13</p>		
<p>Cunoștințe/unități de conținut</p>	<p>Abilități</p>	<p>Responsabilitate și autonomie</p>

<p>Termeni-cheie:<i>romantism, realism, realism romantic, personaj literar, conflict, tehnici artistice.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statutul romantismului la mijlocul secolului al XIX-lea; • Raportul <i>romantism – realism</i>: <ul style="list-style-type: none"> - momente comune, - diferențe conceptuale; • Noțiunea de <i>realism romantic</i>; • Romantismul în opera lui <ul style="list-style-type: none"> - Stendhal, - Dickens, - Ch. Bronte, - P. Merimee ș.a. • Romantismul în aprecierea lui Stendhal, Balzac ș.a. 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoaște particularități ale romantismului în literatură; - menționează trăsături ale realismului; - cunoaște esența lucrării teoretice ”Racine și Shakespeare” de Stendhal; - definește noțiunea de tranziție literară. - compară romantismul și realismul la nivel de: <ul style="list-style-type: none"> - concepție despre existență, - trăsături ale personajului, - conflict al operei, - tehnici artistice etc.; - caracterizează particularitățile realismului romantic; - descoperă elemente ale romantismului în opera lui Stendhal, Dickens; - explică corelația <i>obiectiv - subiectiv</i> în creația lui Stendhal, Dickens, Ch. Bronte, P. Merimee; - comentează coexistența elementelor romantismului și realismului în opera scriitorilor de la mijlocul sec. al XIX-lea. 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, comentează trăsături ale realismului;compară romantismul și realismul, caracterizează particularitățile realismului romantic; comentează coexistența elementelor romantismului și realismului în opera scriitorilor de la mijlocul sec. al XIX-lea, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	--

Tema 3. Teoria și evoluția realismului. F. Stendhal.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>realism, realism renașcentist, realism iluminist, realism critic, realism socialist, tipizare, determinism, istorism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contextul cultural al constituirii realismului; 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definește noțiunea de realism; - descrie principalele evenimente culturale care au contribuit la acreditarea termenului ”realism”; - distinge baza filosofică a realismului; - recunoaște principiile estetice ale realismului; - indică genurile și speciile literare, 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică premisele apariției și argumentul teoretic, distinge baza filosofică a realismului; caracterizează</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Acreditarea termenului "realism"; • Tipuri de realism: <ul style="list-style-type: none"> - realism renașcentist, - realism iluminist, - realism romantic, - realism critic, - realism socialist; • Raportul realism – clasicism. Lucrarea teoretică "Racine și Shakespeare" de Stendhal; • Baza filosofică a realismului; • Imaginea realității; • Personajul realist; • Conceptul de obiectivitate; • Tipizarea în realism; • Determinismul realist; • Istorismul; • Importanța detaliului; • Idealul realist; • Realismul în alte domenii ale artei. 	<p>cultivate în realism;</p> <ul style="list-style-type: none"> - distingă manifestări ale realismului în alte domenii ale artei. - caracterizează concepția despre existență a realismului, raportând-o la condițiile social-politice și culturale ale timpului; - analizează, apelând la exemple din operele artistice, trăsăturile personajului realist; - compară realismul și clasicismul, având ca suport teoretic lucrarea "Racine și Shakespeare" de Stendhal; - analizează conceptul de obiectivitate în realism; - caracterizează principiul tipizării în realism. - apreciază, ilustrând prin exemple din operele citite, raportul "individ – societate" în literatura realistă; - comentează sistemul de valori ale realismului, raportându-le la modelele de gândire contemporane; - propună un ansamblu de relații între personajul realist din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și omul contemporan. 	<p>concepția despre existență a realismului, raportând-o la condițiile social-politice și culturale ale timpului;</p> <p>compară realismul și clasicismul, având ca suport teoretic lucrarea "Racine și Shakespeare" de Stendhal; apreciază, ilustrând prin exemple din operele citite, raportul "individ – societate" în literatura realistă, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplicacunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	---	---

Tema 4. Afirmarea romanului realist. Balzac și modelul narativ obiectivat.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>Balzac, model narativ, Comedia umană, structură, studii, scene, Gobsec.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul și concepția "Comediei umane"; 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - recunoaște esența "Comediei umane"; - reproducă structura "Comediei umane"; - numește particularitățile modelului narativ balzacian. 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică esența și structura "Comediei umane"; demonstrează argumente din operele</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Decodificarea titlului ”Comedie umana”; • Structura ”Comediei umane”; • Prefața la ”Comedia umană” – program al artei realiste; • Modelul narativ balzacian; • ”Gobsec” și discursul teoretic balzacian. 	<ul style="list-style-type: none"> - determină, argumentând prin exemple din operele citite, trăsăturile personajului balzacian; - demonstrează apartenența la realism a romanelor lui Balzac; - argumentează necesitatea divizării în <i>studii</i> și <i>scene</i> a ”Comediei umane”; - argumentează prin exemple din operele citite compararea, realizată de Balzac, a lumii oamenilor cu lumea animalelor. - comentează, inclusiv cu referire la ”Divina comedie” de Dante, semnificația titlului ”Comedia umană”; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: ”Balzac – secretarul societății franceze”. 	<p>citite, trăsăturile personajului balzacian, comentează, inclusiv cu referire la ”Divina comedie” de Dante, semnificația titlului ”Comedia umană”;</p> <p>dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	---	---

Tema 5. Tematica romanului realist. Realism victorian. C. Dickens.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>realist, tematica, raportul „individ – societate”, parvenitism, criză, revoltă, burghezie.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conjunctura social-politică în a doua jumătate a sec. al XIX-lea; • Varietatea tematică a romanului realist: <ul style="list-style-type: none"> - moravurile societății burgheze (<i>Balzac, Maupassant, Flaubert, Thackeray</i> ș.a.), - formarea și afirmarea personalității. <p>Marile speranțe și iluziile pierdute (<i>Stendhal, Balzac, Flaubert, Dickens,</i></p>	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - distinge registrul tematic al romanului realist; - descrie contextul social al apariției celor mai reprezentative romane; - definește rolul detaliului în accentuarea tematicii romanului realist. - compară prezentarea femeii în romanele lui Flaubert (”Doamna Bovary”), L. Tolstoi (”Anna Karenina”), W. Thackeray (”Bâlciul deșertăciunilor”); - analizează modul de interpretare a temei responsabilității individuale și sociale în situații de criză în romanul de factură realistă; - compară modul de interpretare a 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște și explică contextul social al apariției celor mai reprezentative romane; rolul detaliului în accentuarea tematicii romanului realist, argumentează prin exemple din operele citite compararea modul de interpretare a temei revoltei individului în literatura țărilor din Vestul și Estul european (Dostoievski ”Crimă</p>

<p><i>Dostoievski</i>),</p> <ul style="list-style-type: none"> - reprezentarea femeii (<i>Flaubert, Thackeray, Ch. Bronte, L. Tolstoi</i>), - tema banului în societatea burgheză (<i>Balzac, Flaubert</i>), - tema parvenitismului (<i>Stendhal, Balzac, Maupassant, Flaubert, Thackeray</i>), - destinul copilului în societate (<i>Dickens, Dostoievski, Twain</i>), - revolta individului; crima, suicidul: cauzele și consecințele lor morale și sociale (<i>F. Dostoievski, O. Wilde, G. Flaubert</i>). 	<p>temei revoltei individului în literatura țărilor din Vestul și Estul european (<i>Dostoievski "Crimă și pedeapsă", Stendhal "Roșu și negru"</i>) ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - caracterizează tema destinului copilului în societatea burgheză, pornind de la romanele lui Dickens. - comentează tema parvenitismului/a banului în literatura realista din sec. al XIX-lea și în societatea contemporană; - apreciază interpretarea temei "visului american" la hotarul secolelor XIX –XX și în condițiile realității contemporane. 	<p>și pedeapsă", Stendhal "Roșu și negru") , caracterizează tema destinului copilului în societatea burgheză, pornind de la romanele lui Dickens, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	---

Tema 6.Complexitatea conceptuală și tipologică a romanului din a doua jumătate a sec. Al XIX-lea. G. Flaubert.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse:RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie:estetică, impersonalitate, realism, naturalism, bovarism, „artă pentru artă”.</p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Principiile estetice flaubertiene; • Conceptul de impersonalitate; • Cultul perfecțiunii stilistice; • Franța la mijlocul secolului al XIX-lea: revoluția burgheză, lovitura de stat, al Doilea Imperiu – fundalul social-political romanului "Doamna Bovary"; • Romanul "Doamna Bovary": 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - distinge specificul discursului teoretic flaubertian; - descrie conceptul de impersonalitate în literatură. - definește noțiunea de <i>bovarism</i>; - ilustrează tehnica artistică a impersonalității prin exemple din romanul "Doamna Bovary"; - compară tema parvenitismului la Flaubert, Stendhal și Balzac, argumentând unicitatea Emei Bovary în comparație cu celelalte personaje (Rastignac, Goriot, Vautrin, Julien Sorel); - demonstrează că prin intermediul Emei Bovary Flaubert 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, recunoaște specificul discursului teoretic flaubertian; descrie conceptul de impersonalitate în literatură; compară, din operele citite,tema parvenitismului la Flaubert, Stendhal și Balzac, argumentând unicitatea Emei Bovary în comparație cu celelalte personaje (Rastignac, Goriot, Vautrin, Julien Sorel), comenteazăconceptul</p>

<p>- polemica în jurul publicării, - subtitlul: ”Moravuri de provincie”, - imaginea realității franceze din anii 50 ai sec. al XIX-lea, - galeria personajelor tipice, - noțiunea de <i>bovarism</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Critica idealului romantic în romanul ”Doamna Bovary”; • Flaubert – precursor al naturalismului; • Opera lui Flaubert și conceptul de ”artă pentru artă”. 	<p>a reprodus falimentul idealului romantic în societatea burgheză; - descoperă elemente ale naturalismului în opera lui Flaubert.</p> <p>- comentează conceptul de bovarism cu referire la modelele de gândire și comportament ale societății contemporane;</p> <p>- comentează rolul romanului ”Doamna Bovary” în afirmarea realismului ca sistem artistic.</p>	<p>de bovarism cu referire la modelele de gândire și comportament ale societății contemporane, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	---	--

Tema 7. Naturalismul în literatura universală din secolul al XIX-lea.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>naturalism, pozitivism, știință, observație, obiectivism absolut, determinism biologic, fiziologie, teme interzise, temperament.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprezentanți, opere, argument teoretic • Baza filosofică a naturalismului • Perioade de constituire a naturalismului • Trăsături ale naturalismului: <ul style="list-style-type: none"> - obiectivismul absolut, - apropierea literaturii de 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanți, opere și lucrări teoretice ale naturalismului; - definește noțiunea de naturalism; - menționează premisele apariției naturalismului; - indică perioadele de constituire a naturalismului; - recunoaște principalele caracteristici ale naturalismului în literatură. <ul style="list-style-type: none"> - compară realismul și naturalismul, determinând trăsături comune și deosebiri; - compară naturalismul francez cu cel german; <ul style="list-style-type: none"> - demonstrează contribuția lui E. Zola și G. de Maupassant la afirmarea romanului naturalist; 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, indică premisele apariției, argumentul științific și filozofic, precum și perioadele de constituire și dezvoltare a naturalismului, distinge și comentează principalele trăsături ale naturalismului în literatură, demonstrează contribuția a lui E. Zola și G. de Maupassant la afirmarea și dezvoltarea</p>

<p>știință,</p> <ul style="list-style-type: none"> - determinismul biologic, - recursul la documente și probe, - proiectarea ”naturii” asupra socialului, - ”stilul secundelor”. • Concepția despre om ca ființă biologică; înlocuirea caracterului prin temperament, instinct; tendința spre patologic; • Raportul ”realism – naturalism” • Caracterul inovator al naturalismului • E. Zola – teoretician și reprezentant al naturalismului; • ”Romanul experimental” de E. Zola - lucrare doctrinară a naturalismului; • Naturalismul german și opera lui G. Hauptmann • teme ale naturalismului german. • dramă de G. Guptman „Weavers” 	<ul style="list-style-type: none"> - comentează rolul lui E. Zola în dezvoltarea naturalismului francez și universal. - compare realismul și naturalismul la nivel de: <ul style="list-style-type: none"> • argument filosofic, • imagine a societății, • personaj literar, • preferințe tematice, • determinism social/biologic, • cercetare analitică/receptare empirică; -demonstrează interacțiunea elementelor realismului și naturalismului într-o operă citită 	<p>naturalismului francez și universal, analizează, cu argumente din operele citite, registrul tematic al literaturii naturaliste, propune un punct de vedere propriu despre naturalism ca sistem literar, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	---	--

Tema 8. Evoluția genului nuvelă în literatura secolului al XIX-lea. P. Merimee. G. de Maupassant.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse:RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie:<i>nuvelă, elipsă, obiectivism, naturalism, fiziologism, symbolism, psihologism,</i></p>	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanții genului nuvelă în literatura realismului; - indică inovațiile lui P. Merimee în genul nuvelilor; 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, indică inovațiile lui P.</p>

<p><i>lirism.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Istoria și teoria genului nuvelei • Reprezentanți, opere, argument teoretic • Baza filosofică a pozitivismului și naturalismului • Transformarea genului nuvelei în creație lui P. Merimee • Mediul etnocultural în nuvelele lui P. Merimee • Carmen, nuvele corsicane • Genul nuvelei în operele lui G. de Maupassant • Raportul ”realism – naturalism” • G. de Maupassant și naturalismul; • G. de Maupassant și simbolismul; 	<ul style="list-style-type: none"> - indică inovațiile lui G. de Maupassant în genul nuvelor - menționează spectrul tematic al nuvelor lui G. de Maupassant; - demonstrează contribuția lui P. Merimee la dezvoltarea genului nuvelă; - comentează rolul mediului etnocultural în formarea personajelor din nuvelele lui P. Merimee; - demonstrează gama tematică de nuvele a lui G. de Maupassant, folosind exemple concrete; - argumentează, folosind exemple specifice, teza că personajele din nuvelele a lui P. Merimee sunt determinate de mediul etnocultural; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: Caracter și mediu etnocultural în nuvelele a lui P. Merimee; - elaborează un eseu de sinteză cu tema: război și dragoste în nuvele a lui G. de Maupassant. 	<p>Merimee și G. de Maupassant în genul nuvelor;</p> <p>demonstrează contribuția a lui P. Merimee și G. de Maupassant la dezvoltarea genului nuvelă,</p> <p>analizează, cu argumente din operele citite, rolul mediului etnocultural în formarea personajelor din nuvelele lui P. Merimee,</p> <p>demonstrează gama tematică de nuvele a lui G. de Maupassant, folosind exemple concrete, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
---	---	---

Tema 9. Estetismul. Variante națională. Parnasianismul. Prerafaelism. Opera lui Oscar Wilde

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: parnasianism, estetism, prerafaelism, autonomia artei, conceptul de frumos, raportul „frumos – moral”, sugestie, paradox, hedonism, „artă pentru artă”.</p>	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numește reprezentanți, opere și lucrări teoretice ale parnasianismului; - cunoaște semantica denumirii ”<i>parnasianism</i>”; - numește precursori, reprezentanți, opere artistice și 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, distinge și comentează principiile estetice ale parnasianismului, demonstrează</p>

<p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Precursori, reprezentanți, opere • Premisele apariției: <p>- în plan social-istoric,</p> <p>- în plan literar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prerafaelismul și estetismul; • Argumentul filosofic al estetismului • Viața și opera lui Oscar Wilde • Trăsături ale estetismului: <p>- cultul Frumosului și promovarea artei pure,</p> <p>- declararea autonomiei valorii estetice,</p> <p>- depășirea barierelor tematice,</p> <p>- afirmarea efectului individual al artei,</p> <p>- accentul pe sugestivitate, paradox, perfecțiunea formei,</p> <p>- elitismul boem ș.a</p> <ul style="list-style-type: none"> • Romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde în paradigma estetismului. • Estetismul și principiul ”artă pentru artă”. 	<p>lucrări teoretice ale estetismului;</p> <p>- definește conceptul de estetism;</p> <p>- distinge particularitățile estetismului ca fenomen literar și artistic;</p> <p>- menționează date din biografia umană și cea de creație a lui O. Wilde;</p> <p>- argumentează, cu exemple din poeziile citite, apartenența parnasianismului la ”artă pentru artă”.</p> <p>- compară parnasianismul și romantismul, determinând trăsături comune și deosebiri;</p> <p>- analizează contextul literar de apariție a estetismului;</p> <p>- compară estetismul și prerafaelismul, determinând trăsături comune și deosebiri;</p> <p>- caracterizează concepția ”<i>artei pentru artă</i>” în raport cu estetismul;</p> <p>- explică raportul ”<i>artă – viață reală</i>” în estetism;</p> <p>- descoperă trăsături ale estetismului în romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde.</p> <p>- examinează rolul paradoxului (modului de gândire paradoxal) în viața și opera lui O. Wilde;</p> <p>- evaluează, cu argumente proprii, teza estetismului despre superioritatea frumosului în raport cu categoriile morale;</p> <p>- propune un punct de vedere propriu despre categoria frumosului în societatea contemporană.</p> <p>- comentează sistemul de valori al estetismului, raportându-l la sistemul de valori contemporan;</p>	<p>contribuția lui Th. Gautier și Leconte de Lisle la dezvoltarea parnasianismului, definește conceptul de estetism, recunoaște premisele apariției și argumentul filozofic al estetismului, caracterizează concepția <i>artă pentru artă</i> cu referire la estetism, compară conceptul de <i>frumos</i> în parnasianism, simbolism și estetism, comentează rolul paradoxului (modului de gândire paradoxal) în viața și opera lui O. Wilde, analizează trăsături ale estetismului în romanul ”<i>Portretul lui Dorian Gray</i>” de O. Wilde, propune un punct de vedere propriu despre sistemul de valori ale estetismului, raportându-le la cele contemporane, recunoaște trăsături ale estetismului în arta decorativă, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de</p>
--	--	--

		perspectivă.
Tema 10. Ch. Baudelaire – precursor al decadentismului și simbolismului. Simbolismul. Rezultatele învățării preconizate a fi atinse:RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13		
Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie:<i>simbolism, simbol, vizionarism, sugestivitate, sinestezie, corespondențe, vers liber, muzicalitate, estetica urâtului, interferența artelor,decadentism, ”fîn-de-siècle”, criza valorilor, declin, estetism, atracția pentru maladiv.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opera lui Baudelaire în contextul dezvoltării poeziei europene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea; • estetica urâtului, • Volumul de poezii ”Florile răului”: structura și tematica; • Oximoronul în ”Florile răului”; • Elemente ale romantismului și ale parnasianismului în opera lui Baudelaire; • Baudelaire și simbolismul; • Baudelaire – precursor al poeziei moderniste. • Semnificația termenului ”decadentism” 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - indică tematica poeziei lui Baudelaire; - descrie compoziția volumului ”Florile răului”; - definește conceptul de <i>decadentism</i>; - menționează reprezentanți și opere artistice ale decadentismului în mai multe țări; - definește conceptul de simbolism; - distinge principiile estetice ale simbolismului; - definește conceptul de sinestezie; - indică tematica poeziei simboliste. - analizează rolul simbolului în literatură; - explică principiul corespondențelor în simbolism; - explică esența sugestivității în simbolism; - caracterizează conceptul de ”estetică a urâtului”, promovat de Baudelaire în volumul de poezii ”Florile răului”; - descoperă în poezia lui Baudelaire elemente ale romantismului și ale parnasianismului; - analizează decadentismul ca perioadă de tranziție de la 	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, definește conceptul de decadentism și simbolism, identifică simptomele sfârșitului de secol ca sfârșit de lume în arta decadentă percepută ca produs al crizei generale a valorilor, indică premisele apariției decadentismului, inclusiv ca tranziție de la romantism spre modernism, comentează, cu exemple din operele citite, trăsături ale decadentismului, recunoaște argumentul teoretic, contextul cultural și social-istoric de apariție a simbolismului, distinge și comentează principiile estetice, tehnicile artistice și tematica poeziei simboliste, explică</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Reprezentanți, opere • Particularități ale decadentismului: <ul style="list-style-type: none"> - caracterul antiacademic, nonconformist - arta ca consecință a crizei generale a valorilor. - tendința spre iraționalitate (decadentismul și psihanaliza) și misticism, - cultul frumuseții artificiale • Precursori, reprezentanți, opere ale simbolismului • Argumentul teoretic al simbolismului • Premisele apariției • Principiile estetice ale simbolismului • registrul tematic al simbolismului 	<p>romantism spre modernism;</p> <ul style="list-style-type: none"> - explică, cu argumente din operele citite, negarea moralei tradiționale și a valorilor comune în decadentism; - evaluează impactul simbolismului asupra poeziei moderniste din secolul XX; - aprecieze creația lui Baudelaire ca premergătoare simbolismului și poeziei moderniste - propune o opinie proprie despre estetica urâtului în simbolism; - comentează interferența artelor în simbolism. 	<p>estetica urâtului, principiul corespondențelor și esența sugestivității în simbolism, determină rolul lui Baudelaire în dezvoltarea simbolismului francez și universal, comentează interferența artelor în simbolism, apreciază impactul simbolismului asupra poeziei moderniste din I-a jumătate a sec. XX , dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	--	--

Tema 11. Neoromantismul. Versiuni naționale.

Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>neoromantism, acțiune, călătorie, tânăr erou, eroism, mare, exotice călătorii îndepărtate.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptul de neoromantism • Ideologia și estetica 	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definește conceptul de <i>neoromantism</i>; - menționează reprezentanți și opere artistice ale neoromantismului în mai multe țări; - identifică registrul tematic al literaturii neoromantismului. <p>-explică conceptul <i>omul puternic</i></p>	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, definește conceptul de <i>neoromantism</i>, ideologia și estetica neoromantismului; explică conceptul omul puternic cu aplicare la</p>

<p>neoromanismului</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problema incertitudinii în teoria neoromantismului • Romantismul și neoromanismul • Specificul eroului • Specificul spațiului • Specificul complotului • Neoromanismul ca antiteză ideologică și estetică a decadentismului și esteticismului • R.L.Stevenson ca teoretician al neoromanismului • Neoromanismul în Anglia, reprezentanți principali • Poezia și proza lui Stevenson, balada Heather Honey și romanul Treasure Island • Marinism a lui J. Conrod • R. Kipling. Poezie și proză. Antiteza dintre Orient și Occident. Tema Indiei • Neoromanismul și detectivul. Creație a lui K. Doyle • M. Gorki și neoromanismul • J. London. Imaginea unui om puternic. Corespondența ideologică a lui F. Nietzsche - J. London 	<p>cu aplicare la neoromantismul;</p> <ul style="list-style-type: none"> - caracterizează contribuția lui R.L.Stevenson la teoria neoromanismului; - caracterizează contribuția lui R. Kipling la reînnoirea limbii și a spectrului tematic al poeziei engleze; - analizează specificul sistemului de imagine „Cartea Junglei” a lui R.Kipling; - demonstrează, cu argumente din opere citite, că în imaginile lui R. Kipling este reprezentată simbioza omului natural al lui J. J. Rousseau și supraomul lui F. Nietzsche; - explică specificul romanului maritim al lui D. Conrod; - comentează subiecte moldovenești în nuvelele timpurii M. Gorki; - apreciază rolul lui K. Doyle în formarea genului detectiv literar. - compară imaginea lui S. Holmes cu tradiția imaginii eroului romantismului clasic; - apreciază rolul lui D. London în formarea și popularizarea esteticii neoromantismului literar; - apreciază imaginii unui om puternic în creație lui D. London - evaluează semnificația imaginii supraomului în lucrările neoromantismului 	<p>neoromantismul;caracterizează contribuția lui R.L.Stevenson la teoria neoromanismului; caracterizează contribuția lui R. Kipling la reînnoirea limbii și a spectrului tematic al poeziei engleze;comentează subiecte moldovenești în nuvelele timpurii M. Gorki; apreciază rolul lui D. London în formarea și popularizarea esteticii neoromantismului literar;evaluează semnificația imaginii supraomului în lucrările neoromantismului demonstrează, cu argumente din opere citite, că neoromanismul este antiteză ideologică și estetică a decadentismului și esteticismului, dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplică cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>
--	---	---

Tema 12. Dramaturgia în a doua jumătate a sec. al XIX-lea**Rezultatele învățării preconizate a fi atinse: RI 1; RI 2; RI 3; RI 4; RI 5; RI 7; RI 8; RI 9; RI 10; RI 11; RI 12; RI 13**

Cunoștințe/unități de conținut	Abilități	Responsabilitate și autonomie
<p>Termeni-cheie: <i>tradiție, inovație, teatrul realist, drama naturalistă, drama simbolistă, drama de idei.</i></p> <p>Unități de conținut:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dramaturgia și celelalte genuri literare în a doua jumătate a sec. al XIX-lea;• Tradiție și inovație;• Teatrul realist;• Specificul dramaturgiei lui A. Cehov;• H. Ibsen și noua concepție dramatică;• Drama de idei. Dramaturgia timpurie a lui B. Shaw;• Drama naturalistă (A. Strindberg, Hauptmann);• Dramaturgia estetismului. Comedii de O. Wilde• Drama simbolistă (M. Maeterlinck).•	<p>Studentul:</p> <ul style="list-style-type: none">- numește reprezentanți ai dramaturgiei din a doua jumătate a sec. al XIX-lea și opere semnate de ei;- numește tipuri de dramă din această perioadă;- identifică particularitățile dramaturgiei lui A. Cehov;- indice trăsăturile teatrului lui H. Ibsen.- caracterizează elementele de continuitate și discontinuitate (tradiție/inovație) în dramaturgia europeană din a doua jumătate a sec. al XIX-lea;- caracterizează ”polifonia dramatică” a teatrului lui Cehov;- demonstrează că H. Ibsen într-adevăr este creatorul dramei moderne;- determină particularitățile dramaturgiei în raport cu celelalte genuri literare;- explică esența dramei de idei, pornind de la piesele lui H. Ibsen;- evaluează rolul teatrului din a doua jumătate a sec. al XIX-lea în formarea dramei moderne.	<p>Absolventul, în mod autonom și responsabil, identifică trăsăturile caracteristice ale diferitelor tendințe literare în opera unor dramaturgi specifici de la sfârșitul secolului al XIX-lea, caracterizează specificul dramaturgiei lui A. Cehov, caracterizează drama de idei a lui B. Shaw; caracterizează dramaturgia estetismului, comentează semnificația comedilor lui O. Wilde în istoria comediei mondiale, caracterizează drama simbolistă (M. Maeterlinck), dezvoltând dialogul inter-/pluricultural în vederea realizării unei comunicări eficiente pentru a aplica cunoștințele acumulate în activitatea profesională de perspectivă.</p>

V. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

LITERATURA UNIVERSALĂ

V. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

<i>Nr.</i>	<i>Produsul preconizat</i>	<i>Strategii de realizare</i>	<i>Criterii de evaluare</i>	<i>Termen de realizare</i>
1.	Proiect de cercetare însoțit de o prezentare PPT la una din temele propuse	<ul style="list-style-type: none"> • Alegerea temei • Studiul bibliografic • Delimitarea ariei de studiu • Sistematizarea ideilor din bibliografia consultată • Structurarea materialului în funcție de rigorile unui proiect de cercetare și de specificul temei • Cercetarea, sinteza și analiza informației acumulate • Redactarea conținutului și perfectarea propriu-zisă a proiectului de cercetare • Prezentarea proiectului de cercetare și susținerea acestuia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Respectarea structurii proiectului de cercetare • Caracterul convingător al exemplurilor din operele comentate • Abilitatea studentului de a realiza conexiuni de idei, de a actualiza informația studiată • Capacitatea de a sistematiza informația teoretică. • Corectitudinea datelor și informațiilor • Utilizarea surselor bibliografice publicate recent • Prezentarea liberă, coerentă, convingătoare a rezultatelor analizei efectuate • Gradul de plagiere. • Respectarea termenului-limită de prezentare a proiectului de cercetare. 	Sfârșitul lunii aprilie
2.	Jurnal de lectură analitică	<ul style="list-style-type: none"> • Lectura operelor din literatura romantismului. • Notarea ideilor 	<ul style="list-style-type: none"> • Numărul de opere lecturate. • Lucrul de sine stătător • Formularea logică, 	Pe parcursul semestrului

		<p>principale.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Selectarea citatelor din operele lecturate. • Scrierea unui rezumat/sinteză de 1-2 pagini pentru fiecare din operele citite. • Formularea unei concluzii personale la sfârșitul fiecărui rezumat. 	<p>coerentă, corect gramaticală a rezumatului/ sintezei.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spirit analitic și sintetic • Modul de organizare a notițelor, originalitatea și noutatea concluziei. • Folosirea notițelor din caietul de lectură la prelegeri și la seminare 	
--	--	--	---	--

În situație de pandemie, produsul final va fi prezentat online, pe platforma educațională MOODLE, sau expediat prin email.

Barem: 50-48 p. – 10

47-45p. – 9

44-42 p. – 8

41-39 p. – 7

38-36p. - 6

35-32p. – 5

VI. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Pentru realizarea finalităților vor fi practicate următoarele **forme de organizare a instruirii**: cursul introductiv, cursul tematic curent, cursul de sinteză care, fiind raportate la utilizarea metodelor didactice, presupun cursul ”prelegere clasică”, cursul ”dezbateri” și cursul mixt ”prelegere – dezbateri”, precum și seminarul introductiv de inițiere în tematica și problematica cursului, seminarul de reluare și aprofundare a problemelor abordate în cadrul cursului, seminarul aplicativ de realizare a sarcinilor și a problemelor, seminarul integrativ de îmbinare a cercetării cu training-ul ș.a.

Strategiile didactice aplicate se vor constitui din metode de comunicare orală și scrisă, metode de problematizare, metode deductive, exercițiul, cercetarea, brainstorming ș.a.

Strategiile de evaluare a rezultatelor academice rezultă din faptul că, alături de procesul de predare-învățare-cercetare, evaluarea reprezintă un act psihopedagogic, psihosocial, moral, uman de stabilire a relevanței și a valorii rezultatelor academice și a performanțelor prin raportarea acestora la un sistem de criterii prestabilite. Ca demers didactic de identificare a randamentului academic și a deciziilor ulterioare, evaluarea presupune următoarele acțiuni: măsurarea, aprecierea, valorificarea, adoptarea măsurilor de ameliorare/valorizare/decizie.

Evaluarea disciplinei se realizează pe parcursul procesului de studiu în cadrul prelegerilor, seminarelor și consultațiilor prin teste de evaluare curentă și finală, complementate de auto-evaluare pe baza unor cerințe și criterii clar definite și comunicate în prealabil studenților pentru fiecare unitate în parte. În mod obligatoriu, studentul va prezenta, în scris, două lucrări

de atestare. Participarea la seminare va fi apreciată cu notă. Admiterea la examen este condiționată de frecventarea seminarelor și de realizarea tuturor sarcinilor obligatorii, inclusiv a lucrului individual. Rezultatele evaluării curente se exprimă în note conform scalei de notare. Acestea constituie 60 % din nota finală.

Nota semestrială (rezultatul evaluărilor curente) se calculează în modul următor: 33% media evaluărilor la seminar + 34% media celor 2 testări semestriale)) + 33% (evaluarea lucrului individual).

Evaluarea finală se realizează prin intermediul examenului în formă scrisă, utilizând testul clasic cu 3 subiecte, formulate pe nivele de complexitate: cunoaștere și înțelegere, aplicare și integrare. Nota de la examen constituie 40% din nota finală la disciplină.

Examenul final constă într-o probă scrisă ce cuprinde itemi la fiecare dintre cele trei niveluri: cunoaștere (32 %), aplicare (34%) și integrare (34 %). La examen, studentul va găsi exemple de subiecte și sarcini similare celor pe care le va primi la evaluările pe parcurs.

Nota finală la disciplină se calculează conform Regulamentului de evaluare a randamentului academic al USM: Nota semestrială (60%) + Nota de la examen(40%)

Cerințele minimale pentru promovare

- ✓ obținerea notei minime de promovare la disciplină (nota semestrială);
- ✓ obținerea notei minime de promovare la examenul de curs;
- ✓ predarea produselor lucrului individual;
- ✓ prezentarea la activitățile didactice (nu mai puțin de 75% din numărul total de ore de contact direct).
- ✓ citirea bibliografiei aferente cursului.

a) Modele de evaluări curente: lucrări de control

Literatura universală

Тема 1: Мироззрение и методология натурализма.

2.1. Обозначьте две национальные версии натурализма, значимые в контексте мировой литературы и их специфику, укажите имена их лидеров. – 16 p.

2.2. Охарактеризуйте натурализм как литературное направление в сравнении с реализмом. Продемонстрируйте усложнение понятия *среды* в литературе натурализма. – 17 p.

2.3. В пределах структурированного эссе продемонстрируйте актуальности эстетики и идеологии натурализма в наши дни. – 17 p.

Тема 2: Мироззрение и методология эстетизма.

2.1. Обозначьте две национальные версии эстетизма, значимые в контексте мировой литературы и их специфику, укажите имена их лидеров. – 16 p.

2.2. Охарактеризуйте эстетизм как литературное направление в сравнении с реализмом. Продемонстрируйте актуальность принципа панэстетизма на примере одного из произведений О. Уальда. – 17 p.

2.3. В пределах структурированного эссе продемонстрируйте актуальность пушкинского тезиса «Гений – парадоксов друг» применительно к творчеству О. Уальда. (на примере конкретного произведения). – 17 р.

Varem: 50-48 р. – 10

47-45р. – 9

44-42 р. – 8

41-39 р. – 7

38-36 р. – 6

35-32 р. – 5

b) Modele de teste de evaluare finală (examen)

În situație de pandemie, examenul va fi susținut pe platforma moodle

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA

Facultatea de Litere

Departamentul Literatură Universală și Comparată și Filologie Rusă

Aprob:

Șef DLUCFR _____

TEST I

pentru examenul la disciplina

„Literatura universală din secolul XIX (II)”

specialitățile 0231.3 Traducere și interpretare:

Limba engleză și franceză;

Limba engleză și germană; Limba engleză și italiană

Anul I, grupa _____, Nume, Prenume _____

Subiectul I. Мировоззрение и методология реализма.

1.1. Дайте определение понятию *реализм*, очертив его методологию и мировоззренческие основания. – 16 р.

1.2. Охарактеризуйте специфику взаимоотношений *характера* и *среды* в литературе реализма, продемонстрировав усложнение понятия *среды* в связи с эволюцией метода. – 17 р.

1.3. Пр продемонстрируйте с помощью примеров взаимопроникновение эстетики и мировоззрения романтизма и реализма в романе Ч. Диккенса «Приключения Оливера Твиста» (эссе 1 стр. А4). – 17 р.

Subiectul II. Жанр новеллы в литературе реализма.

2.1. Дайте определение жанру *святочного рассказа*, обозначив его концептуальное значение в творчестве Ч. Диккенса. – 16 р.

2.2. Охарактеризуйте спектр тем и новаций в новеллистике Мопассана. – 17 р.

2.3. В пределах структурированного эссе продемонстрируйте тезис о том, что характеры в новеллистике П. Мериме обусловлены этнокультурной средой (эссе 1 стр.А4).– 17 р.

Total 100 р.

Barem

1-4р.	5-9р.	10–18 р.	19-31р.	32-46 р.	47-64 р.	65-76 р.	77-87 р.	88-96 р.	97-100 р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Data:

Examinator: Natalia Sporîș, dr., conf. univ.

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
Facultatea de Litere
Departamentul Literatură Universală și Comparată și Filologie Rusă

Aprob:
Șef DLUCFR _____

TEST II
pentru examenul la disciplina
„Literatura universală din secolul XIX (II)”
specialitățile 0231.3 Traducere și interpretare:
Limba engleză și franceză;
Limba engleză și germană; Limba engleză și italiană

Anul I, grupa _____, Nume, Prenume _____

Subiectul I. Методология реализма и судьба романа.

1.1. Определите вклад О. де Бальзака в формировании структуры и проблематики романа реализма.– 16 р.

1.2. Раскройте характер конфликта героя и времени в романе Ф. Стендаля «Красное и черное».– 17 р.

1.3. В пределах небольшого эссе продемонстрируйте взаимопроникновение эстетики и мировоззрения романтизма и реализма в романе Ш. Бронте «Джейн Эйр» (эссе 1 стр. А4).–17р

Subiectul II. Натурализм и эстетизм: антитеза идеологии и эстетики.

2.1. Дайте определение натурализму, указав основные национальные версии, значимые в контексте мировой литературы, их специфику, имена лидеров.– 16 р.

2.2. Охарактеризуйте эстетизм как литературное направление, раскрыв сущность панэстетизма в произведениях О. Уальда. –17 р.

2.3. В пределах структурированного эссе продемонстрируйте актуальность пушкинского тезиса «Гений – парадоксов друг» применительно к творчеству О. Уальда (эссе 1 стр. А4).– 17 п.

Total 100 p.

Barem

1-4p.	5-9p.	10–18 p.	19-31p.	32-46 p.	47-64 p.	65-76 p.	77-87 p.	88-96 p.	97-100 p.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Data:

Examinator: Natalia Sporiş, dr., conf. univ.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

LITERATURA UNIVERSALĂ

1. Texte recomandate pentru lectură

Stendhal *Roşu şi negru*
Balzac *Prefaţa la "Comedia umană", Gobsec*
Merimee P. *Nuvele*
Flaubert G. *Doamna Bovary*
Zola E. *Germinal*
Maupassant G. *Bel-Ami*
Maupassant G *Nuvele*
Leconte de Lisle *Poeme barbare*
Baudelaire Gh. *Florile răului*
Verlaine P. *Versuri*
Rimbaud A. *Versuri*
Mallarmé S. *Versuri*
Dickens Ch. *Oliver Twist*
Thackeray W. *Bâlciul deşertăciunilor*
Wilde O. *Portretul lui Dorian Gray*
Brontë Ch. *Jane Eyre*
Tolstói L. N. *Anna Karenina*
Dostoievski F. M. *Crimă şi pedeapsă*
Twain M. *Prinţ şi cerşetor*
London J. *Martin Eden*
Cehov A. P. *Livada cu vişini; Povestiri*
Ibsen H. *O casă cu păpuşi*
M.Gorki *Povestiri timpurii*

2. Bibliografie critică selectivă

1. Литературная энциклопедия терминов и понятий. М., НПК «Интелвак», 2003

2. *История всемирной литературы*. Т.6, Т.7, ответств. редакторы Тертерян И. А., Бернштейн И. А., М., 1989, 1991.
3. *История зарубежной литературы XIX века*. Ч. 1-2, М., 1979.
4. Елизарова М. Е. *История зарубежной литературы XIX в.* М., 1972.
5. *История зарубежной литературы XIX в.* (под редакцией Я. Н. Засурского, С. В. Тураева). М., 1982.
6. Набоков Вл. *Лекции по зарубежной литературе*. М., 1997.
7. *Европейская поэзия XIX века*. М., 1977.
8. *Эстетика раннего французского романтизма*. М., 1982.
9. *Эстетика американского романтизма*. М., 1977.
10. Лосев А. Ф. *Реализм, натурализм и позитивизм // Лосев А. Ф. Проблема художественного стиля*. М.: Collegium, 1994. с. 92-108.
11. *История зарубежной литературы XIX в.* (под редакцией Я. Н. Засурского, С. В. Тураева). М., 1982.
12. Некрасова Е. А. *Прерафаэлиты, Рескин и Моррис // Некрасова Е. А. Романтизм в английском искусстве*. М.: Искусство, 1975. с. 147-216.
13. Толмачев В. М. *Декаданс: опыт культурологической характеристики // Вестник МГУ. Сер.9. Филология*. М., 1991. №5. с. 18-28.